

NEBOJŠA RADOVIĆ

BAOBAB

Nikšić, 2023.

Nebojša Radović

BAOBAB

IZDAVAČ

RUBIK

UREDNIK

Marijana Terić

LEKTOR

Marijana Terić

PRELOM

Nikola Bigović

DIZAJN KORICE

Vladislav Čizmović

Ivan Lončar

ŠTAMPA

„AP Print”

TIRAŽ

250

**Ako vas makar jedna moja priča
rastuži ili nasmije,
znaću da nijesam uzalud trošio papir.**

MINAS

Otvaram oči i ostavljam san i tebe
negdje daleko.

Stavljam tvoju omiljenu ploču i pu-
štam da je igla grebe do iznemoglosti.

Nije baš fado dobar početak bilo čega,
a kamoli dana.

Možda je više za kraj.

Ali moram.

Moram da isplaćem san.

Jer ne umijem da ga ispričam.

Guitarra Portuguesa..

Te žice, kao vlasi tvoje svilenkaste
kose, koje vrhovima prstiju dodirujem.

Ko još melje kafu jutrom?

Pa ja.

I ti nekad.

I mi.

Imam još onaj stari pržun koji si mi
poklonila.

I knjigu o ljubavnim pozama iz
srednjeg vijeka. Sjećaš se koliko smo se
smijali vraćajući se kući s buvljaka.

Juče sam na livadi pored pržio kafu.

Uživao dok mi je dim punio nozdrve i
oči. Gledali su me s čuđenjem, a ja njih sa
osmijehom.

Onim istim, kao kad tebe gledam.
Znam da si bila lažna.
Baš kao što je i ovaj vinjak koji pijem,
ali..

Šta je to stvarno?
Možda je san stvarnost, a stvarnost
san.

Znam samo da ne mogu da prestanem
da te volim.

Iako već odavno moja nijesi.
Al' ipak jesi.
Sve dok je pržuna i sjećanja.
Srknuću još jednu da me razdraži i
pomami, a onda vinjak-dva da me pomiluje
po glavi i umiri.

Kao majka dijete pred spavanje.

Završena je i posljednja stvar.

Trova Do Vento Que Passa..

Amália Rodrigues.

Kraj.

Igla i dalje para ploču..

I dušu moju nebranjivu.

MIRIS DUŠE

Bio sam pas.

Ako sam uopšte i bio.

I pade te godine rano snijeg.

Oprlio, pa se smrznuta zemlja prošarala šećerom u prahu i mnoštvom stopala raznoraznih oblika i veličina.

Ja u toploj vjetrovci, utegnuto ko vojnik, sa Mirkom i Slavkom na leđima.

Mirno i tiho.

Zagledan u nebo i milione ljuspica snijega, koje, kotrljajući se kroz vazduh, padaju na moje lice i tope se.

Polazak u školu zahtijevao je novo.

Kupovina tašne, knjiga, cipela, jakne, sprinterica i druge prateće opreme, bio je praznik za oči, a posebno za nos.

Svaka prodavnica je imala svoj miris.

Počecu redom.

„Borovo“

Miris kože pomiješan sa mirisom gume.

Zidovi od kutija, i izlog od cipela, i mravi u čizmama.

Dugačke kašike i mekane stolice.

Espadrile sa „čokoladnim“ đonom.

„Zepe“ i „Pume“.

„Jugoplastika“

Taj jaki miris plastike koji je mamio ispred nadžidžane prostorije. Šank sa lijeve strane.

Boje.

Igračke.

Raj za djecu.

Tela cerata..

Koliko sam „kvikova“ i „pezova“ izijio skriven i zaštićen ispod tog čuda od cerade slušajući puckanje kiše po obodu kape.

Čizme za kišu „Akiak“.

U koliko sam lokvi „trupačke“ skočio.

I koliko sam leda petom polomio.

Knjižara „Kultura“

Miris papira i štamparske boje na ćošku.

Gore na spratu moja prva slikovnica „Trnova ružica“ i onda druge.

Dolje blokovi za crtanje, knjige i sveske.

Korice sa likovima junaka iz stripova, „HB“ obične olovke neobično žute boje i miris grafita.

Metalni šestari i drveni lenjiri. Vodene bojice.

„Beko“

Miris naslaganih vunenih štofova i
zvukovi makaza.

Vjetrovka.

To čudo od jakne sa krznom iznutra i
duplim džepovima spolja.

Kaiš za struk sa plastičnom tokom.

„Lee Cooper“ farmerke.

I još mnogo toga.

„Majka i dijete“

„Adidas“ trenerka u izlogu koju sam
dugo i dugo gledao.

Bikolorna..

Gornji dio žut sa crnim, i donji crn sa
žutim štraftama. Isprobavao, klizio rukom po
njoj, mirisao je.

Nikad je nijesam imao. Skupih pare, a
ona prođe.

„Sport“ u Karađorđevoj, „Oficirska“
na trgu, robna kuća za mlade na kraju
Njegoševe i majica sa likovima „Otpisanih“.

„Ratar“ i „Elektron“ sa kasetama, pločama i
građevinskim kolicima. „Fruška Gora“ i
„Samoizbor“.

„Peko“ i „Čelik“ gvoždara.

I na kraju, poslastičarnica „Proljeće“.

Bilo ih je više, ali ova je bila
najposebnija.

I po mirisima, i po izboru kolača.

„Specijal“, „Melšpajz“, „Indijanac“ i
„Ekler“.. Ta čarobna staklena vitrina.

Čekalo se ljeto i sladoled od vanile..

Eto, tako je nekada mirisao grad.

Grad koji je danas „malo“ drugačiji.

Ali i ja sam.

Grad čija duša miriše nekim novim
„prvacima“.

Grad koji stàra zajedno sa mnom.

Grad u kome su svi moji porazi i
pobjede.

Moj..

foto: N. N. (nekada neko)

KUVANA

Prvo buđenje u vojsci ne bude baš priyatno.

Doručak još manje.

Umjesto blagog glasa majke i nježnog dodira začu se vriska „požarnog“ pomiješana sa nesnosnom zvonjavom.

– Ustaaj, vojskooo!! Uzbuna!! Ajmo, ajmo!! Brže to!!

Odskočih ko na federe i šinuh glavom u krevet iznad. Nekako se iskobeljah iz kaveza kad ovaj odozgo po vr' mene! Zajaha me i srušismo se obojica na pod.

– Šta je ovo, družo!?

– Je li se baš zaratilo? – pitaju neki dok naopačke navlače pantalone i traže čarape.

– Fiskultura, pa doručak!

Objašnjava ovaj što voli da vrišti.

Istrčasmo vani u čizmama i goli do pasa.

Mrak, magla i smog.

Početak maja, ali ledno.

Planina.

Danu ni traga.

Trčimo jedan iza drugog i puščemo.
Kao neka dugačka gusjenica vijugamo uz
brdo put poligona.

Vrući ko žiške.

Voda ledena do boli.

Umivanje, postrojavanje, pa menza.

Sve na trku.

Ne mogu ja ovo.

Niko ne može.

Ispred mene drhti poveće parče
kuvane slanine i jaje pored.

Želudac mi se izvru.

Progutah jaje.

Usiljeni marš sa kompletnom
opremom.

Pred očima mi ona slanina.

Fali mi.

Mnogima.

Jedva dočekasmo ručak. Nijesmo ni
znali šta jedemo. Samo da popunimo
prazninu.

Često nas je čekala ujutru.

I nikad je više nijesam odbio.

Ni ja, ni ovi koji nijesu mogli, ni oni
koji nijesu smjeli.

Nego bi uzeli još po jednu repete, za-
motali u novinu i tutnuli u džep.

Neka se nađe.

Sve valja na selo.

Skoro jedan „nalickani“ pita ženu u prodavnici:

– Da nemate možda sir od soje i bezmasno mlijeko bez laktoze?

Gledam ga..

Bijel i hrapav ko papir, vas se usuka, nema dvajes kila u njega sa sve ključevima od auta.

E, da mi je bilo ono parče kuvane slanine, pa da mu je naguram u usta.

A jeo bi mi majkoviću!

– Ma sve to treba naprcat u vojsku!

Nesvjesno izgovorih na sav glas.

Šta je, šta me gledaš!!?

HITNO POTREBNA LJUBAV

I danas sam sâm, kao i juče.
Ali malo više nego prošlih ljeta.
Čudan je taj osjećaj, ta gomila vremena..
I kad ljubav prestane da smeta.
I danas sam sâm, kao i sutra.
Prolaze parovi, razdire me sjeta.
Čudan je taj osjećaj, boli, a ne boli..
I kad ljubav prestane da smeta.
I danas sam sâm, i biću još dugo.
Godine se nižu i odlaze ljeta.
Ona je pored, a ti si po meni..
I kad ljubav prestane da smeta.
I danas sam sâm, i biću do kraja.
Sve dok me ima, i dok ima svijeta.
Umirem i živim, a ti nekom ostaješ..
I onda kad ljubav prestane da smeta.

BOMBA

Budi me hladnoća i glavobolja uz
nesnosnu vrisku usisivača.

Uporno rukom tražim odbjegli jorgan.

Sinoć se kod „robne“ popilo i ostalo
do kasno. Bila je i ona tu.

Ali, zar mora jutro početi ovako?

Mora li buđenje biti bolno?

Mora.

– Ustaj, ljenštino!

Zelena roletna pobježe uvis i ogromna
količina svjetlosti nagrnu u mračnu sobu.

Ne vidim ništa..

Kao u policijskoj stanici.

Fali samo kofa vode u lice, vucanje za
kosu i ono: „Priznaj!“

I sve ću da priznam.

Sve.

Samo da me ova jutarnja tortura
zaobiđe. Da se ka' čovjek probudim ispred
ručka, da nešto turim u kljun, da se vratim
nazad u još toplo gnijezdo, da pustim onu
kasetu što mi je sinoć stavila u džep.

I da sanjam..

Nedjelja.

Ničega lijepog nema u njoj. Da se išta pitam ukinuo bih je skroz. Sve bolno i ružno stalo je u taj dan..

I najviše volim kad je prevarim i neprimjetno prođem pored nje, kao pored komšijskog psa.

Sjećam se večernjeg kupanja i serije. Peglanja bluze. Spremanja knjiga za jutarnju smjenu i bola u stomaku..

Jutarnje smjene treba ukinuti!

I školu!

Dobro, ne školu. Ima tu i dobrih stvari. Fizičko, likovno, veliki odmor..

Ustajem i odustajem i sve tako dok ne dobijem mlatač po guzici.

Sve je u haosu, razbacano.

Moj jorgan na žici.

Promaja bije na sve strane.

Centrifuga šiba..

Mašina skakuće..

Znači opet anonimni poziv.

I opet ćemo sve preturiti da je nađemo.

I tako skoro svake nedjelje.

Kuća se morala sva prečistiti. Trešenje i ribanje tepiha, pranje i širenje veša, vađenje servisa iz vitrine i skidanje prašine..

Pa prozori i zavjese..

Eto tako smo mi nedjeljom „tražili bombu“, kako reče jedan drugar.

I ne samo mi.

Čitav komšiluk bi izmilio.

I svi bi nešto radili.

Čudne su slike iz tog vremena.

Ja tresem tepih, preko puta kreče, komšinica riba staze na kosom prilazu garaži. Neko zaklao jagnje, pa ga okačio na stub od struje.

Ispred prodavnice sjede radnici sa gradilišta i piju pivo, igra se šah, a ovi iz drugog ulaza naždili muziku.

Ambasadori, Ismeta Krvavac i „Zemljo moja“.

MIRIS NJENIH ČARŠAVA

Ne čitam.
I ne recitujem.
Ja samo pijem da pišem njoj.
I svaka kap je riječ.
I svaka čaša dodir njenih usana.
Pojavi se niotkud.
Svali na mene kao planina.
Ne pomjeram se.
Ne želim.
Ne mogu.
Ležim i žmurim.
Težina na grudima.
Praznina u mislima.
Dišem, tek toliko da dišem.
Izviruje sunce.
Koji ćeš mi sad?
Idi!
Ko te je zvao?
I ostavi mi oblake.
Pusti da ih gledam kako se gužvaju i guraju.
Kako boje ovaj grad u sivo.
Trebaju mi.
I treba mi dosta sive danas.
I kiše, što više.
Trebaju mi listre i oluci.
Limeni krovovi i čađavi dimnjaci.

Pokisli vrapci i kaplje na žici.
Uplakani prozori i mokri obrazi.
Jer puštam je danas iz moga srca.
Da ide drugom.
Da odlazi..

PALAMUĐENJE AZORE

Da se razumijemo.

Jedno je usamljenost, a sasvim drugo samoća.

Usamljenost je osjećaj, a samoća poremećaj.

Usamljenost nije prijatna. Traži od vas da provodite vrijeme sa bilo kim, da je zabavljate i zanimete nečim.

Samoća ništa ne traži.

Sama po sebi je dovoljna.

Na nju se lako naviknete.

U njoj se uživa.

Nju brzo zavolite.

I ona vas.

I kao kuće na putu, koje ste samo sreli i pomilovali, krene da vas prati i stalno ide za vama i sa vama.

Ima još jedna stvar oko samoće.

Možete biti sa bilo kim i bilo gdje.

Možete voljeti i biti voljeni.

Ali samoća je uvijek tu.

E s tobom je bilo drugačije.

S tobom, i kad nijesi bila tu – bila si mi.

I ne znam kako, ali si bila.

Samo sa tobom.

I nikad više.

HORMONI

– Je li tu, šta misliš?

– Jeste, došla je skoro.

– Aj' da svrnemo samo da je pozdravimo.

– Aj' kad kažeš.

Ja tih dana nervozan ka pas. Režim i ujedam svakog ko me pogleda. Pun nekog pašaluka kojeg nevjesto prikrivam.

Pokucah.

Kao da je čučao kraj samih vrata i čekao da nekom podigne šećer, zaurla i zagreba. Nije to bio običan lavež, već nervno rastrojstvo.

Osjetih kako mi se lagano spušta kosa.

Ona se pojavi.

– Neće ti ništa, samo je zaštitnički nastrojen.

– Nastrojio bih ja njega. Ustrojio!

Zagrlih je. Nije dobro. Vidim je.

Ova bijela masa sa zubima zakoljedavila se, pa sikće, vrišti i urla iz mozga. Ne da nam proći.

Ona se smije.

Brani nas.

Drago mi, smijem se i ja, sve dok me ovaj ne zgrabi za rukav i šaku. Probi i jedno i drugo.

Ona i dalje više neće.

Šedosmo.

Donese rakiju pred nas.

Ovaj sa mnom je popi, a ja potroših sve na dezinfekciju. Ža mi je.

– Vakcinisan je, ne brini! – tješi me.

– Nijesam ja! Vodi ga odmah u bolnicu.

Drži se za stomak.

Ja se držim za ruku.

Donosi tufer.

– Sad si, veli, miran. Puštio ti je krv.

Umemorisao te kao mog prijatelja. A i njegovog istovremeno.

Lakše mi.

On i dalje iskezio zube izviruje ispod kreveta i jedva čujno reži.

– Zovni ga sad slobodno.

– Zovem. U neko doba i dođe.

Mazimo se.

– Peace bro’! No more fight.. All right?

Kunja i vrti repom i očima.

– Sve zna. I sve osjeća. Mora da si bio nervozan.

– Ko, ja?!

A imala je psa ranije.
Duša od čovjeka!
Mješanac i lualica. Anćulast i bezazlen. Isti ja!

Nego, posla ga jednom po 'ljeb i cigare.

I nije se vratio. Razumijem ga.
Vagabundo.
Očupah parče kože i bacih mu sa onom krvavom vatom. Pojede sve životinja.
Bolje mi. Krvarenje stade.
Čudne štete za ruku, zarašće. Nego mi ža' duks..

Prešao jadničak Atlantik da bi ga ova živina, ova koza sa poremećajem hormona izgrizla.

Izađosmo vani.
Vjetar nas neki dočeka.
– Da nijesi gladan? – Ja jesam.
– Jesam.
– Oćemo li u „Bread i Pitu“? Čeka nas Vujaš tamo.
– Ajmo.
– Kupio vunjenu džupu, pa da ga zajebavamo malo.. Šmuljamo i smijuljimo se.
Nema toga što neće „krompiruša“ i sok od borovnice riješit...

KAKO SAM POČEO DA PIŠEM

Bijah sam.

Krenulo svo ono ludilo sa koronom i pandemijom, pa ne zna niko gdje udara.

Policijski čas.

Ta čudna mješavina zatvora i usamljenosti.

Odradim šetnju, obiđem kvart ko policajac u penziji, kupim to što treba i čekam pred zgradom da i zadnji minut slobode iskoristim.

Sa kesama u rukama stojim i žmurim okrenut zapadu i suncu..

Mučan je osjećaj kad ti neko nešto oduzme ili zabrani. Tada višestruko dobije na značaju.

Nevoljno, kao dijete koje se igralo napolju i kojeg otac zove da ide kući, pognute glave ulazim u svoju „ćeliju“.

I baš tada mi se šeta.

I baš tada prija vjetar.

Ali ne može.

Sam sam sa svojom tišinom.

Preprah i prečistih čitav stan. I zavjese i tepihe i prozore.

Dosada..

Otkrih kuhinju i spremanje hrane.
Egzotični recepti iz novina.

Ukusno, ali fali da neko pohvali, da
kaže da je dobro olizujući prste.

Besmisleno.

Nazvah bivšu da mi bude sadašnja.

Mislim trenutna. Situaciona.

Odbi me ko tele od sise. I nikad mi ne
reče zašto.

Neće.

Zovnuh i jednu bivšu prije bivše.

Ni da čuje!

Molim je, preklinjem je, kunem.

Ma kakvi! Veli jesam li normalan.

Zabranjeno druženje.

Ostah sam da se družim sa sobom.

Srknem par vinjaka, pa krenem da
preturam po sjećanjima.

I da pišuckam.

Otkrih da nijesam baš sve dobro
očistio.

Da je mozak jedno ogromno skladište
sa mnošvom prašnjavih polica i kutija i da tu
ima dosta posla.

Jedan dan otvorim jednu i isplačem se,
drugi dan drugu i ismijem se.

I tako, red slatkog, red gorkog.

I bude lakše.

I do dana današnjeg nijesam prestao.

Kad ću?

Pa kad završim posao.

Kad presuši pero.

PROVJETRAVANJE MOZGA

Ako neko ima živaca da me gleda kako mlatim – evo mu prilike.

Ja stvarno nemam.

TV Nikšić, (Ne)Kultura Življenja,

Četvrtak u 20:30 h

Petak u 11:00 h i 17:00 h.

Hvala novinarki i publicisti Sonji Vujadinović i Predragu Kecojeviću, kameranu i toncu, na ogromnom trudu i želji sa sve ovo ispadne što prirodnije i ljepše.

Ako vam se ne sviđa, samo je do mene.

Do ovo divno dvoje čeljadi apsolutno nije.

NEBO OD TEBE

Dovuče se odnekud takav dan.

Jedva razdvojih slijepljene kapke i počeh pesnicama da udaram u jastuk, jer mi je on za sve kriv.

Tu je i ćebe koje je odavno krenulo da bježi. E nećeš majkoviću, pa da si sto puta poklon. Te tuci i njega.

I taman se namjestio u svoju omiljenu „fetus“ pozu, lagano vraćam puls u normalu i tonem u nastavak sna, kad ono..

Ma rastaviću te od života! Ti ćeš govno jedno malo i bezvrijedno mene da zajebavaš.

I to svaki put na obrvu ili trepavicu, pa me tako zasvrbi da moram da odskočim i da se najsnažnije počešem.

I krenem da je jurim po sobi. Padoh preko uzglavlja, ogulih cevanicu, obalih laptop i prosuh vodu po njemu.

Pobijelje i on i ja.

Zaurlah od bola.

Leteće govno uteče kroz odškrinuti prozor.

Onoliko, pa ima mozga.

Vratih se ponovo u „pozu“.

Zgučen i zadihan.

Kao vulkan ključam i dimim.
Ispod oka pogledujem beživotni displej.
A takvu sam priču napisao.
Priču od priča.
Priču od snova satkanu.
Ustajao bih i noćima zapisivao.
Ne! Ne mogu ja to ponovo!
Koliko puta sam molio da mi dođeš?
Da si tu.
Da zagrlim.
Da okom dodirnem.
Uzalud.
Na velikom plavom ekranu iznad nema više
tvoje slike.
Nebo se umirilo i oblaci razbježali.
Samo tišina.
I milioni tačkica koje bockaju zjenice.

PRDEŽ

– Sad kad si me načepio, moram da ti odgovorim.

Otrgnu jabuku sa grane ispred, otrije je o vunjeni džemper, zagriže i odlomi poveće parče.

– Budiš se rano i skačeš ka oparen čim zapišti alarm.

Tuširaš se za tri, briješ za dva, a srčeš kavu za minut.

I na-vrat-na-nos žuriš da stigneš što prije.

Zarobljen u gradskoj gužvi, sa hranom u ustima i kompjuterom u krilu, psuješ sve redom.

Sat u jednom, sat u drugom i devet na poslu, ode dan.

I tako godinama.

Odlaziš po mraku, dolaziš po mraku. Slomljen i umoran, nemaš vremena, a ni živaca za bilo šta i bilo koga.

Imaš novi auto, novi stan, novo odijelo.

A ti sve stariji.

Sebi ne možeš kupiti sebe novog.

A posao..

Dobijaš povišicu, al' dobijaš i čir na želucu.

Dobijaš unapređenje, al' dobijaš i dvojicu bilmeza za vratom, koji kao hijene vrebaju da nešto pogriješiš, pa da ti zgrabe kancelariju sa pogledom na pogled.

Posla sve više, a vremena sve manje. Gutaš tablete za pritisak, uvlačiš sopstveni prdež i smiješiš se na silu.

E, vidiš ja..

Probudim se kad me dan probudi.

Naložim šporet, ugrijem sobu, naspem rakiju i skuvam kafu.

Budim je dodirom i mirisom.

I tada mi možeš vidjeti osmijeh.

Gustiram i jedno i drugo za sat i više.

Jedem za stolom, a ne za volanom.

Kupam se kad osjetim da treba. Brijem kad brada počne da me svrbi.

Prdim, kada mi dođe. Kad se nabucam pasulja i nažderem šljiva.

I kuća i imanje i auto ne vrijedi koliko taj tvoj sat.

Ali mi život vrijedi.

Ne trčim za njim i ne stresam se.

– Ali, moraš nešto priznati.

Ipak je život trka na duge staze. Mora se raditi i stvarati.

– E, uopšte nije trka! Barem ne za mene.

Za tebe jeste.

Meni je udobna šetnja.

I nije sportska staza, već uski šumski puteljak kroz debeli bukovi hlad.

A što se stvaranja tiče, jutros sam joj napisao pjesmu.

Upali auto i ode bez riječi.

Što reče jedna, nestade ko gaće u porno filmu..

„Sekundarno“!!

PLAVO BIJELA ROMANSA

Ako je žena čamac, onda si ti jahta.

Raskošna, skupa, blješteća jahta.

A ja..

Ja sam samo neugledni mornar u
iscijepanoj majici, koji bespotrebno riba i trlja
po tvojoj palubi.

Sa kofom u ruci, u kratkim nogavi-
cama, oprezno gazim bos po tebi.

Lagano se uvijaš i tiho stenješ.

I dok se ljuljkaš i šepuriš svojom
bjelinom usidrena na pučini, daleko od ljudi i
pogleda, osjećam grebanje soli po tvojoj koži.

Miris vjetra i udar jedra.

Ukus tek rezanog duvana na tvojim
preponama.

Visoko gore galebovi kruže.

Volim te, a bježim.

I borim se da ne zavolim, da budem
lud.

Otimam se.

Varaš se ako misliš da ćeš me opet
kupiti svojom toplinom.

Da činim kurvu od tebe, a lopova od
sebe.

Ne mogu, bejb!

Ne više!

Imaš ti svog kapetana sa lulom u ruci i mirom u sebi.

I on najbolje zna kuda idete.

I kuda treba da plovite.

I šta da čini kad bura zagrmí.

Nemir je moje prezime.

I otići ću.

I ostaćeš.

U torbama more i plavo-bijeli uvojci.

I ništa više.

Ali kasno.

Odavno je već kasno da prestanem
Budi me drndanje komšijske bušilice. Češka-
jući vršnjaka nijemo posmatram prazan
frižider.

Ćošak od hljeba i nešto od jaja.

Ni kafe, niti mlijeka.

Dan za prženice.

Siromašni vitez.

Tako ih zovu tamo negdje na sjeveru,
gdje su noći bojama išarane. Moram da pu-
stim onu grčku stanicu.

I nju.

Pa neka sve ide.

Iskapih i ono malo vinjaka što se krilo
po dnu.

Za tebe i more.

Za more i vjetar.

Za vjetar i ptice.
Za ptice i talase.
A ja budala.
I dalje nadam se..

PREVIŠE LIJEPA

Molim te, stani, moram da pišnem
I pođi sa mnom jer me je strah
Rekla je tiho u mraku kola
I moju dušu smrvila u prah.
Došla je kod mene tog jutra u šator
I tiho se svila u moju vreću
Neko je pored hrko ko traktor
Da odbijem ženu, ja nikad neću.
Tresao se šator, a i ja sam posle
Nijesam joj uspio zapamtiti broj
Ugazih u baljegu neoprezne krave
I krenu na mene konjskih muva roj.
Ona lijepa, a ja u stresu
Kako da počnem pitao sam sebe
Imam par bočica „vinjaka“ u kesu
Pa, možemo poći malo i kod tebe.
Gdje da te mazim, trlja se po bradi
Gdje najviše voliš ti sama odluči
Guzica naprijed, guzica pozadi
Vidio sam odma da je nešto muči.
Molim te pođi sa mnom u šumu
Jer ničeg me nije ko mraka strah
Moram da pišnem, a možda i sernem
E tu sam morao roniti na dah.
Vozim je kući dok ona spava
Osmijeh joj na licu i kapi kiše

U meni srce mrtvoga lava
Znam da je neću voljeti više.

SRCE OD VANILE

(*Vaniljhjärtan*)

Sjenke u prolazu
Sunder u ušima
Ranac na leđima
Pritiskam dugme
Život je ispred
Ejmi na disku
Viski u koli
Klizim niz ulicu
Nepoznat grad
Na kraju brod
Visoka vrata
Drveni zmajevi
Ukusna hrana
Dildo od zlata
Vrti se ukруг.
Lavine sreće
Kameni vrtovi
Stisnuti parovi
Pokretni mostovi
Osjećam glad
Gledam, a žmurim
Stojim, a idem
Tramvaj u čekanju
Lica u sjećanju

Čudan je jezik
Redovi trešanja
Snijeg od latica
Roda na ćošku
Miris vanile
I onda Ti
Uporno tražim
Početak na kraju
I sve što voliš, zavljehe ja
Meni je skoro kao u raju
Hladna je noć skandinavska.

OBLAČENJE

Oprezno otvorih paket i kao u nekom filmu ostah zatečen.

Ozarenost za tren pređe u užas, pa u očaj. Ne, nije bila ničija glava unutra već nešto moje.

Bilo je dosta toga moje. Iz moje glave. Žao mi.

Bila mi je prva, i morala je da bude ljepša.

Nijesam je ovakvu zamišljao.

Bila je gola, blijeda, tanka i uplakana.

Bila je silovana, i samo izbačena.

Moja.

Toliko čekana.

A, šta sam mogao drugo, nego da je samo prigrlim. Da je stegnem i držim.

Pa moja je.

Crvena je bila malokrvna orandž, crna spanać zelena.

A bijela?

Ma briga me za bijelu.

Stavih je u njedra i odosmo nekud.

Ni sam ne znajući kuda i zašto.

Valjda da joj pokažem grad.

Da provjetrim misli.

Da vidim šta ću.

Zovem da mu kažem.
Odustajem.
Zar sve moje tuge i sreće treba da
stanu u ovo odijelo?
Zar treba da je pustim ovakvu?
Ne!
Obući ću je!
Okupaću je!
I kosu ću joj u uvojke uvaljati.
Kožu u porculan ulaštiti.
Sjedimo na terasi picerije „Piccoletto“.
Ispred nas gomila knjiga.
I za svaku novo odijelo.
I oblačimo ih.
Lijepe su.
I kao djeca kad dobiju novu majicu,
ogledaju se, zôre i pokazuju.
Bliži se oluja.
Uz vjetar i krupne kapi ispijamo na
brzinu i zadovoljni bježimo unutra.
(Hvala Vladislavu i Ivanu za oblačenje
mojih priča!)

CAFFE AMICI

Priznajem!

Nekad davno, stidio sam se kad bi ruku stavila u moju.

Danas me stid što sam se stidio.

Priznajem!

Nekad davno prezirao sam poeziju koju je voljela.

Danas me rastavi na djelove, pa opet sastavi.

Priznajem!

Nekad davno, bježao sam od ljubavi.

Danas je prizivam i molim.

Priznajem!

Nekad davno napisah pismo koje nikad ne predah.

Danas ga svima čitam naglas.

Možda ga čuje.

Priznajem!

Nekada davno bijaše maleno rame ispod mog pazuha.

I bi mi malo.

Danas mi malo mnogo.

Priznajem!

I sve ću da priznam.

Samo da još jednom okusim prosuti „martel“ po njenim usnama.

Kako je samo držala čašu tim tankim
prstima.

I gledala me u oči zaljubljenim očima.

Evo, priznajem!

I sve ću vam priznati!

I da sam bio lud, i opijen, i zanesen..

Da je sjedjela u nekoj šarenoj haljini
na kraju šanka.

I da je bila jesen.

OŽILJCI

Dobih odnekud na poklon ono ogledalo koje uveličava.

Streknuh.

Udarile dlake na sve strane, iz ušiju, iz nosa, obrva..

Pinceta mi najbolja drugarica.

A ko je imao da nas nauči i pokaže.

Svak na svoju stranu za svojim poslom, a ja sa ovim srêćom u meni, što mi je dodijeljen ka moanat komšija, pa se čitav život svađamo i koljemo ko paščad.

Zabičio.

Udarila kriva dlaka.

Krenule tek nekolike, a ja hoću da ih „nađubrim“, da ih ima što više.

Šaro zarunjo ko majmun!

Vrte se one gaovice u trikoima oko njega, smijulje i šapuću jedna drugoj, a mi ka' puževi golaći stojimo bezdlaki u ćošku i bespomoćno gledamo.

Dobro, ponavlja je dva puta, ali odavno dobija opomene od nastavnika da ne dolazi neobrijan na čas.

Nađoh neki stari očev aparat za brijanje i vas se isklah.

Izlijepih rane rozim komadićima toalet papira i pjusnuh se malo „Pitralonom“, tek toliko da se ne pozna.

Sve to, samo da bi Lena prešla u naš tabor.

A bijaše napupila..

I imaše sve. I pozadi i naprijed.

A tek gore..

Te nabubrele usne pune sokova.

Prva se razvila, prva je i svela.

Sretosmo se skoro.

Jedva je poznah.

Ostale usne i vertikalne brazde po njima. Reče da su joj djeca velika i da su na studijama.

Ja ne rekoh ništa.

Samo gledah kroz nju.

Eh, kakva je to krstarica bila!

Sad rasušena barka.

A opet mi nešto lijepa..

Probudih se.

Ustah, pa odustah.

Vratih se nazad dok je još toplo.

U neko doba jedva se nakanih da se prsnem vodom i obrijem.

Dlake.

Da mi 'oće svaka otpasti.

Zajahah svog „riđana“ i ugledah
bačenu bočicu „Briona“.

Pfff!!

Pa ko to još koristi..

FIZIČKI RADNIK

- Uhhh! Bio si sjajan..
- Okrenu se na leđa i raširi po krevetu kao morska zvijezda.
- Šališ se? – podigoh glavu i dopitah onim glupavim polu-keзом.
- S tim se stvarima ne šalim.
- A, onaj tvoj bivši? Onaj što ste po nekoliko sati..
- Ma, pusti to! Kako možeš njega sa sobom da porediš?!
- Pa, ne znam. Pričala si.
- Vidi, da razjasnimo nešto.
- On je perfekat, a ti si prezent.
- On je bio, a ti bivaš.
- I nema to veze sa trajanjem, vjeruj mi. Barem ne kod mene.
- On je fizički radnik, a ti si naučnik. Nastavlja da me ubjeđuje.
- I prestani više s tim, molim te.
- Znala je da laže. Opako dobro da laže. A i da voli. I to baš onako, do daske.
- Okrenu se na na bok i obgrli me svojom mekšinom, baš kao meduza plijen.
- Volim te, blesane! Zar ne možeš da osjetiš koliko sam tvoja!
- Leži po meni.

I spava.

Lagano se izvukoh i krenuh sa
spremanjem morskih plodova.

Voli ona to..

NIJE MI

Nije mi baš milo ako sam ponekad na momente intenzivan.

Da taktiziram, da štedim osjećanja i pravim zamke, ne umijem.

Ne želim i niti ću.

Istrest ću sve pred tvoje noge.

A ti gledaj i prebiraj.

Možda nešto i pronađeš.

Neko neotvoreno pismo koje sam ti davno poslao.

Neku nedovršenu priču.

Moj stari foto-aparat kroz koji sam te gledao.

Il' možda onaj providni kišobran pod kojim smo sanjali posmatrajući nebo.

Nije mi milo da ti on lakira nokte.

Da ti sprema omiljenu večeru i briše vino na krajevima usana.

Češka leđa dok se mazno izvijaš.

Suši kosu i pravi punđu dodirujući ti vrat.

Prati kući i dugo gleda kako nestaješ u daljini.

Nije mi milo, i ti to znaš.

NEČISTE NAMJERE

Otkuda toliko ljepote u jednom prozoru?

U jednom jutru?

U jednoj kafi?

San prije sna.

Znao sam.

U stvari, želio sam.

Sinoć u mračnom prolazu naletjeh na tvoju kosu. Lutka u čošku i ja u pogledu.

Zasijaše ti roze talasi.

Znao sam da ću te naći.

Kafa prije kafe.

Sa čudnom lakoćom ustah i ugledah osmijeh u odrazu. Bila si mi sinoć. Nevidljivi pečati tvojih usana. Ne želim da ih spiram. Zavukoh ruku duboko i izvadih pregršt čudesnih zrna.

Zvuk mlina i probuđena tišina.

Miriše kafa.

Mirišeš ti.

Iz hromiranog „harlija“ teče lava.

Pogled na pogled.

Tri velika prozora. Moj je treći, odmah pored vrata terase kroz koji se vidi parče mora.

U daljini brod za Dansku.

Svako jutro u isto vrijeme neprimjetno
klizi po ravnoj liniji.

Grlim te dok se nevješto braniš.

Ljubim u vrat dok se lagano prepuštaš.

Moje su namjere nečiste.

Moje su misli rastjerane ptice.

Brod je nestao, i more je prazno.

Kako se snovi čuvaju?

I da li se uopšte mogu sačuvati?

Biram da vjerujem.

I da te čekam..

DVORIŠTA MOĆI (1)

Dugo sam preturao po mislima tog dana.

Tražio priču sa samog početka.

Hodao kroz prošlost sve do kraja sjećanja.

I pronađoh je.

Da li slučajno ili namjerno ne znam, ali tog dana desile su se mnoge stvari, koje i dan-danas pamtim.

Ili je možda to bilo svo djetinjstvo koje je u mojoj glavi stalo u jedan dan.

Jagnjeća lubina bila je tačno iznad nas, okačena na drveni stub od struje. Tu pored bilo je naše gradilište, gomila pržine po kojoj smo po čitav dan kopali, utovarali i istovarali improvizovanim igračkama.

Odjednom, kao splet zmija skljokaše se crijeva i krenuše ka nama. Iz njih iskulja smrdljiva zelena masa i morasmo prekinuti radove.

Pobjegosmo kućama.

Bile su tri poveće, jedna do druge, i u njima mnoštvo djece i stanara. Nekako su se čudno i nepravilno naslanjale jedna na drugu. Sa donje strane bila je uzana potok-rijeka i nikad nijesmo tamo išli. Bilo nam je

zabranjeno. Sa gornje strane kamena glavica obrasla trnjem, kupinama i ostalim gušterima.

Tog dana otac izvuče javorovu oblicu iz naslaganih drva i napravi mi gusle. Razape kožu i „posudismo“ nešto dlake s repa zaprežnog konja.

Tog dana svi su se spremali za meč vijeka Klej-Frejzer.

„Večeras si u ringu s Bogom.“

„Ako si Bog, onda si na pogrešnom mjestu.“

Govorile su planine jedna drugoj.

Tog dana dođe trgovački putnik i oboji jedini televizor u kraju u samo jednu boju. Zelenu za Frejzera. Izmlati ga ovaj ko' vola u kupusu. Svi ostaše ljuti osim nas djece. Nama je bilo svejedno, samo da se nešto dešava. I da je kutija sa zelenim staklom ispred upaljena.

Osta dugačka gondola na vrhu, da plovi heklanim miljetom.

Tog dana sam rasturio na djelove kuhinjski sat i dobio batine.

Tog dana sam žicom od kišobrana probio mali prst.

Tog dana je komšija jedva utekao kroz uski prozor komšinice.

Tog dana me čekalo kuvano meso, koje sam satima žvakao i prebacao iz jednog kraja u drugi.

Tog dana sam prvi put vidio Silvanu i zaljubio se.

Tog dana dođe policija i povede čovjeka sa biljegom. Čitav komšiluk je odlijegao od vriske njegove žene i djece. Pa zar je grijeh nemati.

Tog dana „sletjela“ je prva „fića“ u naš kraj.

Tog dana sijalo je sunce i padao je snijeg.

Tog dana sam od poklopca marmelade i polomljene držalice napravio motor.

Tog dana sam jeo sladoled iz fudbalske lopte.

Tog dana se dugo čula motorna šega u daljini.

Sve se ovo desilo u samo jednom danu.

Ne vjerujete?

Evo, časna pionirska!

DVORIŠTA MOĆI (2)

Sad je tu šetalište popločano kaldrmom.

Pribijene kuće i visoke zgrade ne daju suncu priviriti, pa se i usred ljeta čovek tu zna pomesti.

Memljive fasade i protrule klupe.

Zazidani balkoni i podrumski otvori.

Prvo nam je bilo kad izletimo na tu livadu da oderemo „bubamaru“ uvis koliko god možemo, i da brojimo za koliko će pasti. A da ne brinemo da li će nešto slomiti.

Rasuli bi se ljudi praznicima po toj velikoj poljanji ka mravi..

Žene bi iznijele igle i plele, neke bi okretale pržun i povjeravale se jedna drugoj, treće bi prale drobove u velikom kazanu.

Muškarci bi se vrtjeli ukrug slušajući prenose utakmica na kožnim tranzistorima, bacali plovke i vikali, nadgledali „krdo“ i pokazivali nam „finte“.

A mi bi trčali, vrištali, smijali se, padali i ustajali.. Igrali klikera, lastike, između dvije vatre i još mnogo toga.

I tako do mraka.

A onda, nazad kući.

Rumeni obrazi..

Prosuto lišće..
Omazani tanjiri..
Otučena koljena..
Razvezani herbarijum..
Šerif u Njujorku..
Bojler na drva..
Spakovana torba..
Ispeglana bluza..
Miriše noć.
Nebo od svitaca.
Nokat od mjeseca.
Tamo negdje, u mom dvorištu..

DVORIŠTA MOĆI (3)

Dovedoše me po mraku i uđosmo unutra.

Dočeka me prigušeno svjetlo masne sijalice isflekane mrvama i obložene novinom.

Sa tek ofarbanih zidova dopirao je jak miris masne boje.

Imao sam nepuno devet i nijesam shvatao zašto smo tu kad nam je tamo bilo bolje. Puno bolje.

Zaspah.

Ili sam mislio da sanjam i da ću se se probuditi u mojoj sobi s pogledom na krovove.

Ustah s nekom čudnom jezom u stomaku. Kao nespreman đak pred nenajavljeni kontrolni.

U dnevnoj sobi koja je bila i kuhinja i trpezarija, ugledah komšije kako piju kafu. Malo mi čudno da tako rano dolaze. Ali ovo je neka druga planeta.

Izađoh ispred da osmotrim gdje sam.

Dugačka, zelena, prizemna zgrada.
Stan do stana.

Svi širom otvoreni.

Ispred svakog šupa.

Sklepane od dasaka i iskrpljene limom. Iz jedne viri dim i obješeno meso, iz druge drva i zardali točak, ispred treće ogledalo sa četkom i aparatom za brijanje na debeloj trupini.

Iza, svakom po bašta.

Parče zemlje sa parčetom neba. Naša, pokrivena grožđem i zasađena peršunom, sitnim paprikama i zelenim paradajzom.

Miris tvrdih kolača na štampu, pokrivenih šarenom krpom, vruće pite, stavljene na prozor da se hladi, kuvanog mesa i šištećeg ekspres lonca, opranog veša na vjetru i mirisa deterdženta, rastavljene šege i gustog ulja, prosutog benzina iz poštanskog motora.

Koliko života pod jednim krovom..

I najbolja stvar.

Nijesam se često kupao, i niko nije vodio računa gdje sam i jesam li prljav.

Provlačili smo se kroz lavirint gusto zbijenih kuća, šupa i garaža, lutali okolo, sakupljali paučinu i istraživali.

Družili se, igrali, smijali, jeli jedni kod drugih.

Radovali se svakom danu i svakom trenu.

Željeznički pragovi.

Izbušeni lavori.
Rebrasti čučavci.
Mesara na ćošku.
Česma na poljani.
Topole u parku.
Njen balkon u staklu.
I poziv na ručak.
Ne volim grašak.
I ne volim kad moram da volim.
A volio sam.
I nijesam morao..

(Posvećeno jednoj Ani sa čudnim
nosem i kratkom plavom kosom.)

TETOVAŽA

Mogla je sve da nema.

A opet, u trenu bi sve dobila kad bi se ucrtale te rupice na licu.

Sretamo se u prolazu.

Ona u brzom hodanju, a ja u sporom gledanju nje.

Uхватim taj momenat kad slučajno stegne zube i uvuče obraze, onako znojava i posvećena.

I kao sportski novinar koji je slučajno uslikao gol, ponosno gledam tu fotografiju i držim je dugo..

Sve dok potpuno ne izbledi i nestane.

I jutros projuri.

Maslac sa rupicama i zagonetnim polu-osmijehom.

Šta li razmišlja?

Da li me uopšte primjećuje?

Da li je plašim?

Danas sam po prvi put naćeo votku i krenuo da pišem o njoj.

O njenim smijalicama.

– Mnogo mi se dopada tvoja tetovaža
– reće iznenada i tiho.

Gledao sam je ćudno, ćas nju, ćas u tetovažu na desnoj podlaktici.

– Sviđa, kažeš. Pa meni se ne sviđa nimalo. I nikad nije. U stvari, jeste samo dok sam je radio i dok se nijesam otriježnio.

A i nešto te posmatram. Otkuda ti to, kad nemaš nijednu, a upoznao sam svaki djelić tvoje kože.

– Pa nemam na sebi, ali imam u sebi, budalice.

Moj otac ih je imao.

Obožavala sam ih.

I ne mogu da zimislim muškarca bez njih.

Barem samo jedne, kao što je tvoja.

Poljubih je u kosu.

Sjetih se ove priče od jednog mog prijatelja.

Čudna ova ljudska suklepina..

Neko od mrvice sit, a neko od buta gladan.

KREKET NA ZEMLJI

Samo mu je nos izvirivao na dnu strme ulice.

Uđosmo i smjestismo se u restoranski dio s pogledom na rep i pjenušavi trag.

Bijasmo u koži i u vip loži, ograđeni staklom i izloženi pogledima.

Ne volim te stvari, ali nagrada je i valja je iskoristiti. Bilo mi neprijatno dok su „obični“ ljudi prolazili i pokazivali na naš veliki sto sa rakovima, hobotnicama i svom ostalom „živinom“ iz mora.

Spušteni plafon pritiska misli.

Miris bačenih testera iz obližnje parfimerije miješa se sa skupom hranom u mom želucu.

Nije mi dobro. More je vragolasto i poigrava se gvozdenom tvrđavom.

Približavamo se aerodromu za brodove.

Prolazimo Šekspirov dvorac i kuće pokrivene slamom.

Kutije od lima i keks od putera.

Prevrnute saksije čuvaju pepeo.

Sve je više fasada od cigle.

Vetrenjače u moru i most u nestajanju.

Sreća i sunce plave moje tijelo.

Svi se razmilješe nekud.
Ja u prvi pab na pivo. Riđobradi
šanker, penzioneri na žici, i kuvani čips sa
ukusom paketa.
Gradić u snu.
Vrijeme u bijegu.
Vraćamo se na poluostrvo.
Ozarena lica guraju pakete piva. Brod
nije više onako dosadan.
Kamiondžije plešu po palubi.
Pijana majka u čošku podvrće bijelac.
Djeca plaču i miluju je gledajući me mo-
lećivo.
Bijesan i nemoćan rukom prekrivam
usta.
Praznim crijeva po metalnoj školjki.
Biber u očima i bala po zubima.
Sanjam krevet na zemlji.
U daljini kopno.
Zvijezde u gomili.
Blijed i nijem.
Mrzim parfeme.
Jedu mi se priganice sa sirom iz kaca.
Onim ugorelim..

ZEČICA

Punuo taj dan gospodin sever.

Rijetko se čemu obradujem kao njemu kad počisti grad posle silne kiše i vlage, koja polako počinje da smeta i da ulazi u kosti.

Eto možda zeru više ako bi pod ruku s njim provijavao snijeg.

Ali dobro, prvi snijeg je bio i ostao najveće dječje čudo na planeti.

A ja sam i dalje dijete.

U stvari, sve sam više i više dijete.

I sve češće gledam u nebo i radujem se.

A i ponašam se tako kad mi se neko dopadne.

Ugledah je u daljini i dadoh po gasu.

Zaguzeljala u neke helanke i čupa uz brdo.

Ja z biciklom pored, upinjem se da joj se primaknem..

Skakuće ko uhranjena zečica.

I ponosno maše onim mekanim re-pićem, nespretno pokupljenim u majušnu punđu.

U redu je kad vam se nečija spoljašnost dopadne.

Još bolje kad vam se i unutrašnjost
poklopi.

A meni samo taj zečji repić pred očima.

Jurim da ga stignem, ko magare šargarepu!

Zamalo ne rekoh „volim te“ dok se
okretala na „kružnom“.

Sretoše nam se pogledi.

I ona se nasmiješi.

Eto!

Meni dosta za taj dan.

Pa recite da nijesam djetinjast?

GOLUBOVI

Uvijek su me plašili ljudi koji nijesu imali nikakav hobi.

Tražio bih način da ih se nekako otarasim, da ih zaobiđem.

Ali nju teško.

Bila je krcata seksipilom.

Kuljao je iz nje!

Kao vrela lava iz vulkana.

I sad da me pitate, da li se provokativno oblačila. Nije.

Da li se trudila da bude izazovna? Nije. Čak naprotiv.

Bila je policajka i imala je momka, koji je više bio u zatvoru nego na slobodi.

Bila je krkna, i glavna u čoporu. Pomalo i muškobanjasta.

Ali magnet za mužjake.

Ja tada voljeh i bijah voljen, tako da sam samo statirao u njenom društvu.

Pričala nam jedne prilike kako je ostavio neki:

Kaže: „Ako išta volim da jedem, onda je to pasulj. I sa koljenicom, sa suvim rebri-ma, kobasicom, bijeli, šareni, svejedno, samo da je pasulj. I mi ti se viđali bogami često. Malo kod njega na stan, malo kod mene kući.

Gasovi bi navalili, a ja sam ti takva; ne mogu ništa da trpim i uvlačim u sebe. Pa oderi bašo, bio on tu ili ne. Malo-pomalo, urijedismo sa sastancima i gimnastikom. I eto ti ga jednog dana, snuždio se i presamitio ko freška mlada.

Kaže: „Znaš, ja bih da se razidemo.“

– A što? – pitam ga ja. Da nijesi neku bolju našao?

A on, ni pet, ni šes' veli: „Ne, no prdiš brate žalosno. Ne mogu to više da podnesem. Svenuh.

A ja njemu kažem: „Mićo moj dobri, šta ću kad volim, a tebi ako smeta u redu je. Nađi neku kojoj miriše na kolače. I odosmo svak na svoju stranu.“

Valjamo se od smijeha.

– Pa eto vidiš, sve pričaš da nemaš pasiju, a imaš, rekoh.

Smije se naglas.

(Pasija (*passio*, lat.) tumači se kao patnja i mučenje, a može biti hobi i strast.)

Na čudniju riječ odavno ne naletjeh.

Poznato mi sve to.

Znači ljubav..

E BAŠ TAKVA, PA JOŠ MALO LJEPŠA

Bože, koja je to količina sreće bila.

I koliko nas je taj osjećaj zaljubljenosti držao i nosio samo.

I sve ono što sam do tada radio i što mi je inače padalo teško, imalo je drugačiju boju, miris, lakoću.

I kad bi se razišli posle duge šetnje i pošli kućama, ona, i taj osjećaj bi i dalje bili tu.

Jeo bih drugačije, spavao i budio se drugačije, smijao se i nosio taj magični osmijeh.

Sjetih se prvog pravog fudbala koji dobih od nekoga na poklon.

„Buba-Mara“ i to cjelodnevno druženje s njom.

Čak i u krevetu uveče, kad bih krenuo da tonem u san, zagrlio bih je jako, plašeći se da mi je neko ne otme. I kad bih u školi bio, držao me taj divan osjećaj da me čeka kući.

Lopta.

Ona.

Sreća.

E baš takva je bila, pa još mrvu ljepša.
(Bili jednog februara sa snijegom i suncem.)

DAJ I DAĆE TI SE

– Samo mu ti to daj, i ne brini se.

– Ali kako ću? Sramota me.

– Ma svi to rade. Vjeruj mi. I izmisli da te nešto boli.

– Dobar dan!

– Izvoli, i prije nego odgovori ispod naočara bljesnu pogledom nosim li što.

– E ovako doktore. Zdrav sam i ne boli me ništa.

– Pa što si onda dolazio?

– Ne daju mi odmor, a uželio sam se mojih. A ima i jedna djevojka. Pa malo da izađem na korzo sa društvom, i da se s njom vidim. Treba mi koji dan bolovanja.

– Ne dolazi u obzir! Šta ti misliš da sam ja?! Napisa u karton nešto i odloži ga sa strane.

– Aj, doviđenja!

– Doviđenja!

Ja ko posran sjedim u autu ispred ambulante i gledam u kesu. Šteka „Marlbor“ i boca „Šetača“. Stvarno nijesam mogao da mu to unaprijed dam. Izgledalo bi kao.. E kasnije, kad se sve završi i kad se vratim, pa fino i ljudski da zahvalim čovjeku. Kao što je red.

Prošlo otad baš dosta. Zaboravio ja na to, promijenilo se sve.

I pođoh da se pregledam, a ova gleda u karton, pa u mene. Čudno joj nešto.

I još jedne prilike isto tako.

Zakuvao nešto, vučem se ka prebijeno pašče, a ova zategla, ne da mi ni ljekova ni bolovanja.

Sumnjivo mi sve.

Kako sam nosio karton na šalter (to se tada tako radilo), prođem pored i ponese ga sa sobom, kao zanio se.

Otvorim ga nasred ulice, kad imam šta vidjeti. Preko obje stranice, velikim slovima ispisano SIMULANT! (Sa sve znakom uzvika na kraju). I bi mi jasno. Zabolje me stomak u trenu. Sjetih se viskija, cigara i njega..

A tako znači!

Iscijepah ga na komadiće i bacih u kontejner pored.

BETONSKE CIPELE ZA SREĆU

Koliko god da bježiš, on te stigne.

Kako god da se maskiraš, on te prepozna.

Gdje god se sakriješ, on te pronade.

Od njega nema „pu, spas za sve nas“.

On je taj koji jedva čeka da te postavi tamo gdje pripadaš.

Bez maski, pretvaranja, glume, uvrtnja, egzotičnih mjesta, skupih stvari, neobične hrane i gomila sujete.

Posrani dan je takav.

Nemilosrdan.

Surov.

Tih.

A opet dobar.

Dođe, tek toliko da te podsjeti da ti je bliža pita od pice, zatop od morskih plodova, gurabija od suflea, sukno od kašmira, sećija od divana, svoj grad od tuđeg, stari i zaboravljeni prijatelj od novog, virtuelnog i lascivnog.

On je tu da te vrati tebi.

Da vas pomiri.

Da se kroz suze i smijeh izgrlite i isplaćete.

Za sva ona nadanja i čekanja.

Za sve bačene godine i prosute ljubavi. Primljenu i zadatu bol (u čemu je razlika). Za taj privid sreće.

– Či' si ti mali? – upita me jedan brko baš davno.

– Moj – odgovorih u isti čas.

I bijah tada. A koliko sam danas? I da li sam uopšte? Pa nijesam siguran.

Posrani dan postavlja mnoga pitanja.

A ja bjež' pod jorgan.

Pa se sjetim tebe kako brašnjavim rukama brišeš umazano lice i sklanjaš kosu iza uha.

Ja s posla slatko umoran i prigušeno srećan.

I dugo te ljubim dok čitava kuća miriše na vruću alvu i tvoju kožu.

A tu iza pristaklice posutom majušnim cvjetovima, kiša počinje da prska.

I dan se povlači.

Ne znam da li sam ti ikad rekao, ali, ako bih išta mogao nazvati srećom, onda bi to bio momenat posle ručka kad prvi pljusak potpari ulice i miris mokre zemlje uđe u našu sobu.

A mi, stisnuti jedno uz drugo na uskoj sofi, pospani i bezbrižni, čekamo noć.

PLEME

Kao što dijete grebe zid i jede kreč kad mu prifali kalcijuma, tako je i meni u svom onom mraku i ludilu trebalo malo „svjetla“.

Uđoh u autobus i sjedoh odmah iza vozača.

Naboran vrat, umazani prozori, ulašteni sicevi i šiljate zastavice fudbalskih klubova poređane kao na veš žici, sjajno su se uklapale sa mračnim tunelom, teškim mirisom nafte, domaćim duvanom i flekama sasušene povračke.

Nakon dužeg žvakanja i muljanja nakrivljena grdosija me konačno „ispljunu“. Stanica, svjež zrak, osmijeh na licu i poznata zgrada odmah tu.

– Klitone, stidi se! Uzvikivala je piskava žena iz mase.

Uaaa, Nato!! Ubice!! Pratio ju je hor mašućih parola.

Uđoh u „Američki centar“.

Tiho, ko u biblioteci.

– Ja bih da vratim ove stare i da uzmem nove ako mogu.

Klimnu.

– Samo da upišem, reče jedva čujno žena sa kratkom retro frizurom i čudnim akcentom. Bacih pogled kroz izlog na uzbuđenu masu bez tona, koja i dalje maše i otvara usta, a onda na ove unutra koji ničim ne pokazuju da su tu.

Potrpah časopise u plastičnu kesu i pojurih da stignem na „let“.

Pojavi se i ton, i svi oni „životni mirisi“.

Dodoh konačno kući i otvorih škrinju sa blagom.

Zasijaše oči: „Petax“, „Kodak“, „Rikoh“, „Minolta“..

Prisjetih se izjave jednog poznatog (svjetskog) pjevača. Govorio je da ga nikad nijesu zanimala ni crнке, ni riđe, ni smeđokose. Isključivo plavuše. Objasnjavao je to time što mu je prva ljubav bila plavokosa.

E, pa „Canon“.

Ne umijem da vam to objasnim.. U svim tim američkim magazinima o fotografiji, ja bih samo gledao u ta slova.

Da se razumijemo, bilo je tu i drugih opako dobrih makina, ali što bi Đoko Bambrek rekao: „Maki, maki!“ (makni, prim. aut.)

I probao sam. Nije da nijesam. Ali,
džaba.

Danas su na sceni tri jaka plemena:
„Sony“, „Nikon“ i „Canon“.

I znam neke koji i dan-danas lutaju iz
jednog u drugo, traže nova, i nikako da se
pronađu i smire.

A ja ne denjam.

Jedno seme – jedno pleme.

Volim te, Borovnice!

I nikad neću stati!

(Proudly use the „Canon“)

TRUN

Žena u crnoj rolci pored plače. Mlada je, možda trideset koja.

Lijepa je.

Kratke guste kose, mokrih bijelih obraza, izvajanog struka i neobično tankih gležnjeva.

Htio bih da zagrlim njenu tugu.

Volim je.

Možda zato što je ne znam, a poznajem.

Možda što ni takva ne može da sakrije svu tu ljepotu prelivenu bolom.

Razgovara kroz suze. Briga je za poglede.

U grlu nešto.

U oku trun.

U duši tri sunca.

Ko u inat, blještavi dukat nas ispraća na ulazu u metalnu pticu. Maše nam iza borove šume u daljini.

A bilo je tmurno i vjetrovito.

Hladno i vlažno.

Lakše je tada napustiti i ostaviti ovo magično poluostrvo.

Daleko od južnog i razumljivog.

Sreća u tragovima i osmjesi u magli.

Tišina u boji.

Nikad se Aurora nije toliko spustila.
Kao da je željela da se i drugima pokaže. Da
skine tu zeleno-purpurnu haljinu mistike i
prostre je po bistrom nebu.

Približavamo se.

Poznajem te planine.

Grublje i dublje.

I to more znam.

Slànje i plavlje.

Ispred grad.

Moj, iako njihov.

Zgučen uz obalu.

Tih i pospan.

Horizont rumen, a ja blijed.

Zgrada je prazna.

Srce mi puno.

Čekaju me.

Mirišu pečene paprike i vruć hljeb.

Prosuto pivo i iskreni zagrljaji.

I njene malene šake po mome licu.

Još mi mirišu.

Smijem se, a plačem.

Plačem, a smijem se.

I vadim se na trun.

Spavaj, ljubavi nečija..

ZALAZAK

– Evo vidiš..

Većinom je ovakav.

Do pola stvaran i vidljiv, a po sredini nestaje u oblaku. A onda opet izviruje i nastavlja da se zori svojim vitkim stubovima i mrežom čeličnih sajli, spajajući drugo ostrvo. Stadosmo malo dalje da napravim koji snimak ovog pletenog čuda.

– Prije desetak godina ispod prošao je jedan brod. Nije najbolje procijenio visinu i svojim vrhom ga je „prerezao“ na pola.

Ljudi su se autima vozili i nestajali magli. Zamišljam kako padaju u ambis i gubim volju za slikanjem.

Zamišljam one u mom kraju.

Fale mi.

Da se ne lažemo, ima ih ovdje dosta. Starih i novih, klasičnih i modernih, betonskih i gvozdениh.

I onaj najčudniji, što gazi more do pola, a od pola ko džinovska zmija zaranja i nestaje u dubinama.

I jes' silan, nema šta.

I svi ti oni oduzmu dah na tren.

I posle ništa.

Izgedaju kao knjige sa skupim korica-
ma, a praznim stranicama.

Nijedna moja priča ne živi tu.

Nijednu nijesam ni pod jednim ljubio.

A njih pet tamo.

I svakoj sam po most dao.

Hvala ruskom caru za onakav poklon.

I Rimljanima hvala.

I Turcima.

I kraljevima našim.

Pakujem u ranac vino i ribu za nju, i
hot-dog za njenog sina. Vodim ih ispod je-
dnog.

Tamo gdje je zalazak najbakarniji.
Gdje su noći najokićenije.

Čekam..

Ne dolaze..

Budalo jedna..

Pa taj si, taj most odavno poklonio.
Sjećas li se? I svaki si lûk s njom oblubio.

I svaki cvijet ispod njoj darivao.

Praštaj, malena.

Praštaj, oko duboko.

Praštaj, koso najgušća..

GAR

Dugo me nije bilo.

I kako pričamo o svemu pomalo, slučajno se dofatismo nje.

Računam, prošlo ga.

Oči mu se za tren napuniše suza. Trepavice slijepiše, a lice iskrivi.

Kako ih zadrža da ne grunu, nije mi jasno.

– Očeš to da plačeš muro? – upitah kao ljutito, a vidim šta mu je.

– Ma, nee! Nego mi upa gar od lokomotive. Zavuka se pod sočivo, pa grebe.

I brže-bolje ih rastrlja po obrazima da se ne vide.

Crvene mu beonjače.

Smije se na silu, ko dijete posle primljene injekcije dok drži praznu bočicu.

Boli ga.

Boli i mene, jer znam..

Sve znam.

– Ali već odavno nema lokomotiva na ugalj muro.

– Nema ni nje odavno mićo.

– Nema je, a eto, ovako ponekad dođe uz rakiju.

– Mali!

- Donesi nam još dvije ljute!
 - I ovim ljudima donesi šta piju.
 - I nemoj da te sanjam!!
- Dreknuh ka veliki čojek.

NOMAD

Ti bijaše jahta,
ja običan čun.
Išli smo da pijemo,
u topli „Garin Žbun“.
Bila je to rupa,
ali mnogo živa.
Ja sam drao vinjak,
a ti tone piva.
I briga nas bilo,
gledali nas ljudi.
Razumjeti neće,
kad ludi poludi.
Furuna je pored,
al' bliža mi ti.
Od čega sam rumen,
neću saznati.
Grizem te za uvo,
milujem ti kosu.
Mirišem ti dušu,
a duša mi u nosu.
Pogledi kroz dvogled,
ruke oko struka.
Ljubiš me po vratu,
a opet mi muka.
Donose nam burek,
razvlačimo kore.

Napolju je snijeg,
a ja sanjam more.
Kućica uz obalu,
u daljini brodovi.
Ponta u tišini,
razni morski plodovi.
Vraćamo se kućama,
i po ledu padamo.
Guramo bicikla,
od ljubavi stradamo.
Povraćáš po cesti,
držim te za čelo.
I takvu te volim,
jer mi smo jedno tijelo.
Skoro smo se sreli,
prošlo otad komad.
Ti sa njim i djecom,
ja i dalje nomad.
Pogleduješ krišom,
znam te oči moje.
Nekad bili jedno,
a sad smo dvoje.

BALON

– Hoćeš li sa mnom na jedno mjesto,
da mi praviš društvo?

Bio je to i predlog i pitanje i odgovor.

– Of skroz i wazda! – rekoh bez razmišljanja.

– I ne pitaš kuda idemo?

– Ne pitam.

Pogleda me, i poljubi u glavu ko majka dijete.

Bila je mlađa.

Mnogo mlađa od ovog gerelja z bajatim pričama.

Mirisala je na oprano i nenošeno, a ja na staro i potrošeno.

Sramota bi me bilo kad bi izašli negdje u grad. Ko otac i kćerka. Ma da..

Samo sam čekao da me neko prijavi, pa da moram da objašnjavam da je ona mene zavela, a ne ja nju, i da ima tri'es i kusur, i da samo tako (mladoliko) izgleda.

Dvije stvari sam kod nje posebno volio.

Njene areole.

Njenu ludost.

I njenu hrabrost.

Dobro, tri.

Spuštamo se put mora. Ona vozi.
Držim joj ruku na mjenjaču. Šaltamo zajedno.
Balada na radiju.
Bedra u rascjepu.
Zanos u krivinama.
Zaustavljaju nas.
Otvara vrata i (namjerno) izbacuje no-
gu.

Povlači „V“ izrez na majici.
„Krempite“ se gurkaju.
Kao nije znala.
Mazno koluta očima.
On se nama izvinjava.
Maše nam u retrovizoru.
Smijemo se glasno.
Pekara uz obalu..
Pijaca u sjenci..
Pošta u samoći..
Brodica na suvom..
Zgrada veselih nijansi i ograda od
drvenih bojica.
Da prikrije sivilo pretposljednje sta-
nice.
Djed joj je bio nešto veliko. Stručnjak
za nešto. Pričala mi.
Sad je tu.
Miris pelena i bistre supe provlači se
hodnicima.

Penjemo se širokim stepenicama i u
holu za stolom zatičemo grupu starijih ljudi.
Sjede ukруг i nevješto ćuškaју mekani balon
uvis.

Medicinski radnik im pomaže.

Igraju se ko djeca u zabavištu.

Smiješno mi.

Tu je i on.

Jedva vidi, slabo čuje i ne može da
hoda. Vodimo ga u njegovu sobu. Vadimo
stvari iz cegera. Med, čajevi i neke konzerve
što je tražio.

Hrani ga ko bebu. Oblači mu čistu
košulju. Popravlja rad nevještog frizera.

Zahvaljuje se.

Sa balkona posmatram lika u dvorištu.
Daleko je i naprežem se da vidim šta radi.
Izvadio „majmuna“ i vrti njim ko lasom.
Pjevuši nešto.

Stresoh se. Mozak je dlaka!

Hladno mi. Vratih se unutra.

Ostavljamo ga na isto mjesto.

Nastavlja igru.

Nije mi više smiješno.

Čovjek je dva puta dijete. Malo,
bespomoćno dijete.

Kad se rodi, i kad prestara.

Da, baš tako. Kad prestara.

Čudna je ovo zemlja. Svi žive po trista
godina.

A meni dovoljno stotinu.

I neću balon!

CRVENI ŠAL

(Cvijee)

– Ima li još koliko? – upitah promrzlo i zgužvano sa zadnjeg sjedišta.

Probudilo me zubato januarsko sunce i blizina mora.

– Samo ti spavaj, prošli smo tek neki „Tesaloniki“. Trebalo bi sad da smo blizu.

– Štaa?! – skočih ka oparen.

– Vraćaj se majmune nazad! Pa to je Solun! Pa će baš sad zaspah, j..ba me otac očinski!

On miran ko jutarnja kafa.

Meni vena na sljepočnici iskočila i pulsira.

– Pa što ne napišu kako treba. Ja sam mislio.

– Ma nisi ti ovdje da misliš, već da voziš! Auh!

– Sa' ću ja to da riješim. Samo se ne šekiraj. Nije ti to zdravo.

– Ispred nas nešto između auto-puta i bulevara. Po sredini posađeno cvijee. Ka ono kod nas sad. Al' mnogo veće i mnogo ljepše.

Ni pet-ni šes' okrenu on auto preko onog cvijea da bi prešli u suprotnu traku.

– Ej, eejj!! Jes' ti lud?! Šta ti je?! Hoćeš da izginemo?!

– On i dalje hladan ko tečni azot.

– Daj ne sprdaj se, da mlatimo sve do sljedećeg isključenja. Ne pada mi na pamet.

Sviraju, blicaju, viču.

Ža' mi zgaženog cvijeća.

Okrećem se i čekam „rotaciono“.

Bogami prođosmo.

(Grad)

Bijaše vrijeme praznika, a sve izgledaše nekako hladno, tmurno i pusto. Snijeg i led nas je pratio sve do Grčke. I na samom ulazu progrija i ukazaše se boje.

Grad bijaše svijetao i bijel. Veseo i živ.

Po prvi put sam tu, ali ga osjećam kao da je moj. Kao da odavno tu živim. Ljudi, hrana, muzika.

Ko opijeni „zvijeramo“ okolo.

(Viza)

Skoplje, grčka ambasada.

Četiri ujutro.

Gomila krmeljavih sjenki čeka da kupi ulaznicu za „Hollywood“.

Negdje preko Kosova grijanje u autu se pokvari i posmrzasmemo se ko miševi. Sad neke jade radi dok čekamo, pa se mijenjamo. Jedan drži red, a drugi se „grije“. E da, treći. Bio je i treći. Većinu puta je prećutao i samo

zauzimao prostor. Drug od druga čoče. Veoma čudan lik.

U neko doba dobismo „ćagu“ i „otperjasmo“ put doline bogova.

(Razlog putovanja)

To su nas pitali i na carini i u ambasadi.

– Njegov razlog:

„Produvao“ mu motor od „renoa“, više troši ulja nego goriva, pa mu rekoše da su djelovi za „generalnu“ ovamo duplo jeftiniji.

– Razlog onog što ne progovara:

Majka mu naručila neke plehove za šporet, neke što ne prijenjaju i rekla mu da se ne vraća bez njih. (to mi priča ovaj što priča)

– Moj razlog:

Da pronađem prodavnicu polovne vojne opreme i kupim pravu pravcatu „vijetnamku“. Onu s činovima i oznakama. Čuo da su tamo američke vojne baze i da je sve „bagatela“.

(Izlog)

Nađosmo i klipove i karike i plehove, ali od vijetnamke ni traga.

Dan pri kraju, prodavnice pri zatvaranju, a ja pri manjku nade da ću je pronaći.

Kad odjednom, oči mi zasijaše.

Lutka u izlogu, obučena u teget koledž jaknu sa bež rukavima i levis 501 farmerice. Manje bih zinuo da sam vidio astronauta koji se upravo spustio s padobranom ispred mene. Uđoh. Miriše na skupo. Hoću onu jaknu. I one farmerice. Pokazujem prstom na plastičnog dasu.

Ali, nemamo, odgovara. Samo to na izlogu. I zatvaramo za koji minut.

Vadim zgužvane dolare iz masnih džepova i stavljam na gomilu.

Skidaj ga, pliziram te.

I ne slutiš koliko sam brda „pregazio“ da bi me sad odbila.

Molim te.

Pristaje.

Penje se i ulazi u izlog. Skida ga do „gole kože“. Srce mi lupa dok posmatram njene obline kako se pomjeraju. Jedva primijetih da je lijepa.

Pakuje sve.

– Evo i ovaj šal da vas častim. Bio je u kompletu.

La kost.. krokodil..

Ima li kraja mojoj sreći.

Došlo mi da je svu izljubim.

Odlazimo.

Zahvaljujem se.

Onaj njen osta'go da pozira.
Spušta se metalna zavjesa.. i noć.

(Povratak)

Ne znam da li ste se ikad vozili
„čtvorkom“? Gdje god se nasloniš – metal.
A simpatičan auto. Limenka na točkovima.
Grijanje ponovo ne radi. Smrzavanje radi bez
greške. Mučan osjećaj nespavanja zbog
hladnoće.

Predio slikan ledom. Kanjon. Blizu
smo. Ponovo kući. Topla soba i vruć šporet.
Šerpa sa jelom. Hljeb u pekari. Mačak na
drvima.

Jedva sam čekao da se šćućurim pored
i zaspim. Dva dana i dvije noći „u sjedlu“..

Zove me drugar da idemo u „Krunu“.

– Biće i ona Trebinjka što ti se dopada
tamo.

Obukoh novu jaknu i farmerice, nazuh
„kaubojke“ i izlećeh ka' metak.

Spavaću drugi put.

Želim da me vidi.

I želim da je vidim.

Ku' ćeš jači razlog!

DAMAR

– Oli malo?

– Što neću? Nijesu mi usta rutava!

Znala je da kaže baba kad bi je neko ponudio slatkišima.

Bijah mali i nijesam shvatao.

Danas znam.

Jer starost se šunja. Neprimjetno primiče, kao zvijer kroz gustu šumu nepoznatih ljudi.

Vreba povoljan trenutak da zgrabi plijen.

Kad gepard zaskoči antilopu, prvi mu je skok svega par metara. Ona od straha skoči šest. I kako je juri, njen je skok sve manji, a njegov sve veći.

Na kraju, on je hvata skokom od šest, a njen zadnji je jedva dva.

Gledao svojim očima!

– E pa zvjerko, nosićemo se!

Bježaću ti i braniti se sve dok sam kadar i dok me ima.

I kad mi snaga bude na izmaku i dok budeš otkidala komade mesa, koprcaću se dok imam damara, da ti makar malo otežam posao i pokvarim obrok.

Po zvuku sam znao šta se dogodilo.

Kao parče stare krpe koja se lagano cijepa.

Jak bol i vrtoglavica.

Legoh na klupu i podigoh noge uz „brvno“ da ne izgubim svijest.

– Ne možeš ti sa onim „šiljokuranima“!

– Jesi li zaboravio koliko imaš godina? – upita me drugar iz djetinjstva, ginekolog, kojeg slučajno sretoh na hodniku, pridržavajući sisu rukom i pričajući mu šta se desilo.

– Moraćeš da uskladiš te treninge murašu. Da ih redukuješ. Naravno, tek kad operišeš mišić i sve to zaraste.

Tog ljeta sam batalio tegove.

Plivao s jednom rukom i čekao sljedeće.

U stvari, okrenuo sam se nogama koje su bile zapuštene i tanke kao slani grisini. I ljubav sam vodio jednom rukom.

Pitate se kako?

Pa ležim mirno i držim ruku na lijevoj strani grudi, kao da se pušta himna.

I puštala se.

Prošlo otad komad.

Jedna mi muška, a druga ženska.

Nema veze.

Nešto se i naučilo.
Mladost je poklon koji svako vrati.
Mora!

LOGIČNO

Umna priča dvojice redovnih članova lokalne kafane.

– Znaš da po najnovijim istraživanjima korona najmanje pogađa one koji piju, one koji puše i one koji se kartaju..

– A što ove koji se kartaju?

– Zato što piju i puše.

BIJELE ČARAPE

Sa istog prozora, samo sa vremenskom distancom od pola vijeka posmatram isto dvorište.

Udaljena planeta nekog drugog sistema.

Zar nema više djece? Zar ne postoji život van ovih kutija sa zamračenim oknima? I kakve li će uspomene ona nositi kad postanu ljudi. Za šta lijepo će se držati kad im bude teško?

A biće..

Negdje su se skrili u svojim sigurnim sobičcima ćute i ne mrdaju.

Ne žive, već gledaju život.

Tuđi život.

A mi smo imali naš.

Stvarni.

Čitav ljetnji raspust bi proveli napolju. Od ranog jutra, pa sve do kasnog mraka. Ni jak ljetnji pljusak nije mogao rastjerati taj „buljuk“ mališana.

Otkud ona „ispliva“ ni sam ne znam. Njen stari je imao garažu odmah pored, sklepanu od jelovih okoraka i metalnih bačvi. Ništa čudno, bilo ih je još sličnih u kvartu.

Ali kad bi je otvorio, zasijala bi kao stara škrinja s blagom.

I sva bi djeca dotrčala da gledaju taj događaj.

Radio je kao vozač u jednoj firmi, vozio direktore u limuzini dok mu je njegov auto služio samo da ga opere, provjetri i upali malo. Ponekad bi za praznik, ali rijetko, pošli porodično na izlet do jezera i nazad, i to je to. I niko od nas djece nije gledao u tog velikog „pežoa“ sa špicastim krilima i žučkastim farovima.

Bili smo opčinjeni njegovom „fićom“ i njegovom kćerkom.

I možda će vam zvučati čudno, ali bili su veoma slični.

Rijetki i posebni.

„Fića“ iz one prve serije, boje „slonove kosti“, sa ručkama naprijed i tim „bijelim čarapama“ na točkovima.

Autićak nije „ležao“ na zemlji, već je „lebdio“ u vazduhu postavljen na nekim šinama. Nešto kao što danas šlep-auta imaju. Prvo bi je lagano spustio ispred, pa nježno sprao prašinu toplom vodom iz šlaufa, zatim bi otvorio svo četvoro vrata.

U stvari dvoje, prednju „haubu“ i rešetkasti poklopac od motora pozadi.

I ona bi se raširila ko' lakidni gušter.

Sijala bi i pokazivala se.

Slijedilo bi guranje da upali. Gomila djece trčala bi iza u bijelom dimu i vrištala od sreće. Razlikovala se od sve djece u komšiluku..

Bijele puti i čiste odjeće.

Zlatom žute kose, i očiju boje neba.

Kratka „tergalka“ i te bijele, čipkaste dokoljenice..

I baš kao i tatin auto, rijetko se pojavljivala.

Nikad se nije igrala sa ostalom djecom. Sređena, kao da ide na priredbu.

A mi bi skakali, vikali, zavlčili se svuda, u podrume, velike kontejnere, valjali po prašini, prljali se, padali i ustajali..

A ona..

Samo bi stajala, ćutala i gledala..

I bila lijepa.

Svratih u malu neuglednu prodavnicu pored same pruge, kojom vozovi odavno ne prolaze.

Ne volim markete.

Ponio neku rakiju da probamo.

Uzeću nešto „suvog“ i malo „slatkog“, pa tu kod druga u štampariji da uradimo naslovnicu za knjigu.

Poznah je odma' s vrata..
I opet lijepa.
I opet posebna.
I opet sama..
Treperi ko šterika u tom malom i
nadžidžanom prostoru.
Razmijenismo brojeve i sjećanja.
Odoh.
Izlazeći bacih bogled nazad.
Te kratke bijele čarape..
Skvasih se do gole kože dok dođoh do
auta.
A ono tu, blizu..
Valjda me misli usporiše.
Ili sam možda samo stajao i sanjao da
se držimo za ruke i da idemo na neku
priredbu.
Volim to ja.
Pa to..
Da „motam film“ i mučim sebe.

POPIS

Sretosmo se nasred trga.

Sunce ubečilo, pa se ljudi razmiljeli po gradu ka mravi.

On sa bradom, štapom i Harley-Davidson kapom.

– Ajmo na rakiju!

– A ne mogu, fala ti. Krenuo gore na Vučje malo boje da nabacim.. A i da izedem koju priganicu.

– Pa ne rade ti oni danas. Nagužva obrve, a podvi usnu ko da ga uvrijedih.

– Što? – upitah ozbiljno.

– Pa, popis im je.

– Kakav popis?

– Ču kakav popis! Ti ka da ne znaš!

– Znam, no mi čudno.. Subota je..

Umalo mu na tren i ne povjerovah, da ne izdrža' pa se nasmija.

Šta mu neće pasti na pamet..

Idem ulicom i smijem se naglas.

Gledaju me okolo.

Sjetih se prošle godine kako je komšinicu ubijedio da su prodali opštinu Rusima.

– Sve li prodaše, kukala nam majka..

– E, e.. Sa' će ti svi formulari biti na ruskom. Moraćeš ga znati ka naš!

Išla ona kasnije negdje da uzme „izvod“, pa pitala jel' istina to što se priča. Ovi je uzeli na sprdnju.. Naljutila se.

I ne zbore ti otad.

Kroz veliki prozor restorana probija se sunce i pravo bije na tanjir s vrućim priganicama.

Žute se ko dukati.

Tu med, sir i društvo.

Sa strehe kaplje.

Veliki krug na žičari lijeno vrti.

Djeca na sankama i majke na skijama.

Očevi sa pivom motre na njih.

Razmišljam kako polako nestaje taj nikšićki humor.

Kafane i priče..

I kako ljudi neprimjetno prestaju da se šale i smiju.

Zaboravićemo da to umijemo.

Život postaje ozbiljna stvar.

A nije bio..

I ne treba da bude.

PREVIŠE UDATA

– Molim te, nemoj..

Rekoh, tek toliko da nešto kažem i zaparam tišinu.

Plakala je jedva čujno dok se kiša miješala s burom i spirala lišće s napuklog vjetrobрана.

– Znala si za kraj i prije početka.

I sve si znala.

I sve sam ti rekao.

A ja, ja više ne znam ništa.

Bježim, a ti me stižeš.

I svaki put tako.

Bila je previše udata.

Previše lijepa, i previše tuđa da bi bila moja.

Antika i Persija u mraku i ledu, a opet, toliko svijetla i topla.

Nijesam trebao ući.

Trebao sam se samo ljubazno zahvaliti i produžiti.

Ali ko bi se mogao oduprijeti tom pogledu..

I baš na ovoj uzbrdici koja postade nizbrdica naše ljubavi, stala je da me poveze.

Bijah prljav i umoran, znojav i bezvoljan, bezuspješno pokušavajući da sakrijem farbom umazane šake.

I taj autićak na struju više je ličio na starinski usisivač na točkićima nego na ozbiljan auto.

Sad ga volim.

I volim prljavo rozu.

I volim njene kovrdže..

I zaliske njene.

I taj nos, koji iz samo jednog ugla izgleda prav.

I prozukli glas.

I prst na sandali.

I kad psuje na grčkom.

I debele obrve.

I tanke listove.

I sve volim što je njeno.

Osim njega.

Njega ne volim.

Jer on je voli više od mene.

Ona to ne zna.

Ja osjećam.

Da činim od nje kurvu, i lopova od sebe, ne mogu..

Ne više.

Nedjelja u magli.

Vojnik sa čizmom.

Bol u lubini.
Debeli jorgan i teške misli.
Ostaci sjećanja.
Stvar na radiju.
Prepuštam se..
Jer jedino tugu, tugom mogu odagnati.

OPROST

Svako zlo sa sobom dovede i neko dobro, pa tako i rat nju u našu uspavanu palanku.

Korzo još ne bijaše izbačeno iz upotrebe, i rijeka mlađarije defilovaše glavnom ulicom.

Ljeto je uvijek isto.

Dojure svi koji imaju neke veze sa ovim mjestom.

Studenti koji studiraju, đaci koji odmaraju, djeca sa roditeljima..

I grad oživi.

I miris djevojaka krene da se širi glavnom ulicom.

Kokice u karamelu, orasnice u paru i kaplja parfema na njenom vratu.

Štrčala je na toj reviji ljepote.

Ta rumeno zlatna i prozirno plava. Traka sa tufnama, i biljeg na usnama.

Espadrile s dugačkim pertlama, vezane u cik-cak sve do ispod koljena, koje je stalno (i namjerno) popravjala pokazujući izvajanu jedrinu.

Crveni kabriolet među limuzinama..

Jecala je.

Boljelo me.

Morao sam.
Vidjeli me.
Sunset Boulevard.
Palme u nizu.
Ruka u kosi.
Pogled mi blizu.
Bljesnu na tren.
A mrak je bio.
I nijesam vidio.
I nijesam smio..
Gomila gvožđa mudro skovana.
Kolona beskrajna, tišina u hodu.
Bijela košulja nevjerom prljana,
Dubinama letiš dok sanjam vodu.

SPOZNAJA

(Umjesto biografije)

Braneći se i objašnjavajući da ja baš i nijesam takav kakav misli da sam, i da ovo što pišem često nema veze sa mnom, da su to samo refleksije ljudi okolo, i da sam ja tu samo slučajni „upijač“, u stvari više „pretvarač“ njihovih doživljaja u sopstveni, odgovori mi kratko:

– Džaba se trudiš..

PRIČE TE PRIČAJU.

I stvarno, jeste tako.

I onda kad pišem o nekom kog uopšte ne poznajem, izmišljenom liku koji „živi“ negdje daleko, tad najviše pišem o sebi.

I priznajem, ima me u svakoj svakoj riječi, u svakom slovu, zarezu..

Moja biografija je „posuta“ svuda po pričama. Kao šećer u prahu po toplim kolačima.

Kroz njih polako spoznavam sebe. Mi-rimo se ja i „ovaj drugi“. Dosta smo vremena proveli na „ratnoj nozi“.. Možda i previše.

I tako, ja i „on“ motamo priče, plačemo, smijemo se.. prisjećamo se nečega što smo odavno zaboravili i potisnuli, ispijamo, pa opet plačemo i smijemo..

Pjesnik nije glumac.

I samo rijetki imaju taj dar da svoje pjesme na pravi način poklone drugima.

Isto je i sa piscima, slikarima, fotografima.. I da bude čudnije, kad autor priča o sebi, o svom djelu, i kad se trudi da objasni čitav taj proces pokušavajući da ga približi publici, on se tada udaljava od nje.

Demistifikujući sebe, demistifikuje i svoj rad.

I tu prestaje čarolija.

Pa zar (dobra) knjiga, slika ili fotografija treba „uputstvo za upotrebu“?

Zar ih treba objašnjavati?

Umjetnost govori jezikom doživljaja, i ne traži tumača.

POTKOŠULJA

Upitah usput jednog kolegu šta gleda (i da li gleda), i šta sluša (a znam da sluša).

Veli: „Samo lokalni radio i gradsku televiziju.“

Nemam ti ja ni života, ni vremena da preturam po tuđim programima.

Inače, ode mi dan u traženju.

Ovako, turim na jedan ko nekada, zakucam, i ne mislim se puno.

I sve mi je na upali i istuli.

Jedno dugme.

A ovi „dokoni“ nek „štrakaju“.

Čudo je to, kako iz mozga kao ulje u vodi povremeno isplivaju neke stvari.

Sjetih se scene iz jednog bajatog filma.

Dolazi tip u kinesku četvrt kod „glavnog“.

– Jesi li donio novac? – pita ga ovaj.

– Nijesam. Sve se iskomplikovalo.. Dajte mi samo još malo vremena i sve ću vratiti.

– Slušaj.. Komplikovan život ne traje puno, izgovori tiho, pokazujuci glavom tjelohraniteljima da ga uklone.

– Jesi li kući?

– Jesam, čekam te.
„Doletjeh“ pješke i „spustih“ se pred
njena vrata.

Golubica u mekanom bade-mantilu, i
suri orao u sukненоj odori.

Bijeli plašt kliznu na pod.

Zbacih ponjave.

Šerpa na šporetu i paprike u kajmaku.

Znala je da volim..

Sve je ona znala.

Umačem krajku..

Ljubim je po rukama..

Čuju se djeca. Izbušena potkošulja ko
zastava leprša. Prozor se uvija. Kapija
zacvilje.

Sjever stisnu, a kokot podvrisnu..

I krilima mlatnu dvaput, onako usput..

A meni lijepo.

I sve mi na mjestu.

SVE I NIŠTA

Polja bijele, spletovi linija i razbacane tačke..

Došlo dosta ljudi.

Vidno iznenađeni i prijatno dočekani, vrzmaju se po holu, posmatraju i komentarišu. Tu, pored oklopljenog viteza On.

Čitav u bijelom, ko da ga je neko u farbu umočio.

I sat i kaiš i kravata u istom tonu. Svezao okolnu kosu u rep, pa mu ćela ubečila, a glava došla ko jaje od noja.

Opkolile ga kamere i novinari, uperili mikrofone, a on se se umiletio i presamitio ko svježa mlada.

Jedva dočekah da završe, pa da ga priupitam za slike.

– Što je ovo, komšo?!

– Kako što?

– Nijesam znao da se i ovim baviš..

Znao sam za knjige, ali ovo mi sad prvo.

– A ja to ponekad.. I pomalo.. Više kao terapija.

– A od čega? Koja je muka?

– Znaš ti..

Baćih glavom u stranu kao shvatam.

– Dobro ti je ovo.. Kad si pijan
zajebavaš porodicu, a kad si trijezan – nas.
Kišelo se nasmiješi.

– Znaš, takva ti je apstraktna
umjetnost..

Realizam je drugo.

Da ti pojasnim.

Realizam je kad gledaš sve, a u suštini
ništa. Apstrakcija je kad posmatraš ništa, a u
suštini sve.

– E ovako..

Pošto si vazde pri parama..

Oli mi pozajmiti 'iljadu maraka da
završim onu ploču nakuću.

Pa to nek bude realizam.

A ja, da ti vrnem kad mognem, u
apstrakciji.

Uteče „ka oparen“ i izgubi se u go-
mili.

(adamtots)

PIŠEM DA DIŠEM

Samo još da prestanem da pišem, i znaću da
te više nema u meni.

Da prestanem da pijem.

Znam..

Izgledam smiješno dok se smijem.

Jer tuga mi bolje stoji.

I ne moram da je krijem.

Tad veselo plačem.

Ispijam za nas.

Sanjajući te budim.

I ćutim..

Ćutim na sav glas.

CRNI BISERI

Opasno je to u mojim godinama..

Sve daš.

I ono malo što imaš, i ono mnogo što nemaš – daš.

Dugo sam bježao, okretao glavu u stranu, stavljao ruku preko očiju kao da gledam u sunce..

I desila se ta nesmotrenost da nam se pogledi sretnu.

A znao sam.

Poznajem ja ovog galiota u meni.
Mora biti po njegovom.

Eto, rekoh.

Volim te!!

A sve znam, znaj...

I da ću voljeti.

I da ćeš nestati.

I da će boljeti.

I početak i kraj.

I da si moja samo jedan treptaj..

I da si tuđi udah.

I da ćeš biti nečija.

I da će moja duša dugo ploviti po
tvojim morima.

Preturam uspomene..

Miješam rakije..

Kao bačena rolna toalet papira
odmotavaju se sjećanja..

Izrael..

Nikad ti nijesam rekao da želim tamo
da pođem.

Tamo da te nađem.

U njemu da te ljubim.

U nečijim očima..

U tuđim mislima..

U mrtvim morima..

A znao sam..

Sve sam znao.

Tu je bio i početak i kraj.

DVORAC

Rekoh konačno i tebi da se malo posreći..

Dosta je bilo uvlačenja. Čekanja i blejanja.

– Šta ti ovo smrdi u auto? – upita iskrivljenog lica.

– A zaboravio neke prljave patike.

– Pi! Ko da je pacov u njima krepa!
Otvori te prozore, kumim te bogom!

Ispalo je čudno i slučajno. Morao sam na brzinu reagovati i svoju „nekretninu“ staviti u stanje pokretljivosti. Pokupih krupno smeće po podu, usisah siceve i trljnuh vlažnom maramicom špicbank i tapacirunge.

Upali iz prve.

– Gladna sam. Ajmo prvo da kupimo hamburger, pa da se neđe sklonimo od ove gužve.

– Tvoj sam sluga večeras – rekoh u sebi.

Noćas su morski plodovi na meniju.

Lignje na žaru.

Dagnje na buzaru

Meduza na licu.

Bila je spučena ko golf trojka i sočna
ko kruška Jerebasma (na turskom „Ne diraj
me“)

A dirao sam.

Zagrizem, a iz nje pište sokovi.
Probam da je uštinem, skliznu mi prsti.

Jedra i lijepa.

Jedemo i ljubimo se istovremeno.

Puštam joj muziku.

Grickam topljeni sir u njenim ustima.

Vrtim joj lokne.

Zamagljeni prozori.

Umazane ruke.

Izgubljeni snovi.

Farovi u pokretu.

Obrazi u odsjaju.

Usne u dodiru.

Zove je bivši.

Mršti se i uvija.

Pokazuje da ćutim.

Ja je samo gledam.

Neuništivo lijepa.

Na zubarskoj stolici.

Gola i bijela.

Želim da je ne dam.

Glava na stomaku.

Ogrizak na podu.

Stopalo u šaci.

Dvorac ispred nas.
Balkon u tišini.
Mjesec u oblaku.
Ljubi me u ruku.
Kraljica i pajac.
Lisabon i lišće.
Ljepota i starac.
Pozdravljamo se.
Okružen prazninom odzvanja samo tajac.

SADRŽAJ

Minas	5
Miris duše	7
Kuvana	11
Hitno potrebna ljubav	14
Bomba	15
Miris njenih čaršava	18
Palamuđenje azore	20
Hormoni	21
Kako sam počeo da pišem	24
Provjetravanje mozga	27
Nebo od tebe	28
Prdež	30
Plavo bijela romansa	33
Previše lijepa	36
Srce od vanile	38
Oblačenje	40
Caffe amici	42
Ožiljci	44
Fizički radnik	47
Nije mi	49
Nečiste namjere	50
Dvorišta moći (1)	52
Dvorišta moći (2)	55
Dvorišta moći (3)	57
Tetovaža	60

Krevet na zemlji	62
Zečica	64
Golubovi	66
E baš takva, pa još malo ljepša	68
Daj i daće ti se	69
Betonske cipele za sreću	71
Pleme	73
Trun	76
Zalazak	78
Gar	80
Nomad	82
Balon	84
Crveni šal	88
Damar	93
Logično	96
Bijele čarape	97
Popis	101
Previše udata	103
Oprost	106
Spoznaja	108
Priče te pričaju	109
Potkošulja	111
Sve i ništa	113
Pišem da dišem	115
Crni biseri	116
Dvorac	118